Actuele Motie: Geef Rekenkamer en Ombudsloket in 2027 ruimte

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 19 november 2026, gelet op de vaststelling van de Programmabegroting 2027 op 12 november 2026.

Constaterende dat:

1. De Rekenkamer in 2027 te maken krijgt met een bezuiniging van € 154.000, 20% van de begroting van 2026. [1]
2. In de afgelopen jaren de Rekenkamer o.a. jaarlijks gemiddeld 4 grote onderzoeken deed en door de bezuiniging dat aantal vermoedelijk zal afnemen naar maximaal 3 per jaar. [2]
3. Daarmee Utrecht € 1,60 per inwoner uitgeeft, 28-54% minder dan in andere G4-steden. [3]
4. Het Ombudsloket in 2026 formeel al te maken had met een lagere begroting, maar de uitgaven daarentegen vergelijkbaar zijn met eerdere jaren, gemiddeld € 550.000. [4]
5. Het Ombudsloket in 2027 is begroot op € 432.000; een bezuiniging van € 118.000, net als bij de Rekenkamer een bezuiniging van ruim 20% in vergelijking met het niveau 2023-26. [5]

Overwegende dat:

1. De kritisch functie van de Rekenkamer en het Ombudsloket onmisbaar zijn voor de controlerende taak van de gemeenteraad op de uitvoering.
2. Zij daarmee beide belangrijke instanties zijn voor het functioneren van de gemeenteraad en bijdragen aan een vitale, lokale democratie.
3. Dit ook kan bijdragen aan meer en beter vertrouwen van Utrechters in de lokale overheid.
4. Het goed is om in 2027 na te gaan of een vermindering van inzet op Rekenkamer en Ombudsloket gewenst is en als een meerderheid dat uiteindelijk toch niet wenselijk vindt, we bij de Voorjaarsnota 2027 in staat moeten zijn om de inzet van beide Raadsorganen weer terug te brengen op het niveau van 2022/23-26.

Verzoekt het college om:

1. Bij de Voorjaarsnota 2027 een voorstel te doen voor het in 2028 kunnen continueren van Rekenkamer en Ombudsloket op niveau 2022-26

---

[1] In een tweetal brieven aan de gemeenteraad (26 juni en 15 oktober 2026) heeft de Rekenkamer toegelicht dat het verlagen van het budget van € 758.000 (2026) naar € 604.000 (2027) een bezuiniging betekent van € 154.000, (ruim) 20% van het budget.
[2] Begroot en gerealiseerd rekenkamerbudget 2022 is € 647.000, voor 2023 is dat € 676.000, in 2024 € 706.000, in 2025 € 742.000 (inclusief iets extra's voor een extra onderzoek naar 'Overvecht-Noord aardgasvrij') en voor 2026 is begroot € 758.000. Bron: jaarverslagen Rekenkamer 2023-2026.
[3] Den Haag besteed € 2,24 per inwoner aan de Rekenkamer, Amsterdam € 2,73 en Rotterdam € 3,43. Met de bezuiniging zou Utrecht zakken van de huidige € 2,00 per inwoner naar € 1,60; nog los van de groei de komende jaren van Utrecht.
[4] De beschikbare budgetten voor het Ombudsloket waren achtereenvolgens: € 551.000 in 2023, € 580.000 in 2024, € 556.000 in 2025 en € 463.000 in 2026, gemiddeld € 537.500. De gerealiseerde uitgaven zijn € 400.000 in opstartjaar 2023, € 550.000 in 2024, € 540.000 in 2025 en geraamd/verwacht € 559.000 in 2026, gemiddeld € 512.250, maar zonder het opstartjaar is dat € 550.000.
[5] Volgens opgave van het Ombudsloket zelf zou sprake zijn van een begroting van € 480.000 voor 2027 en dat zou dan nog een bezuiniging betekenen van € 70.000 ten opzichte van wat in de periode 2024-2026 gemiddeld beschikbaar was. Vanaf 2028 staat in de programmabegroting abusievelijk dat er € 732.000 beschikbaar zou zijn, maar hier is vermoedelijk per abuis het incidentele budget van de eerdere POK-middelen 2023-2025 ad € 300.000 per jaar nog in meegenomen.

2. Met zo nodig alternatieven voor de financiering ervan.

Ingediend door:

- Gert Dijkstra, EenUtrecht
- Charlotte Passier, Volt
- Robert Biever, SBU